

Dosarul nr. 3ra-347/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Viceprimarului municipiului Chișinău, persoane terțe Lidia Golis și Nicolae Babii cu privire la anularea dispoziției,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 10 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 25 octombrie 2018 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Viceprimarului municipiului Chișinău, persoană terță Lidia Golis cu privire la anularea dispoziției.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 8 august 2018, Viceprimarul municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 612-d cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018.

În continuare, a menționat că în temeiul art. 68 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 a efectuat controlul obligatoriu de legalitate a deciziei date, și la data de 3 septembrie 2018 a solicitat abrogarea acesteia conform notificării nr. 1304/OT4 -789, la care pârâtul nu a oferit răspuns.

Drept urmare, a invocat dispozițiile art. 2 din Lege nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, conform căruia, autorizația de construire este actul eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea

lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate.

Totodată, reclamantul a notat că, conform prevederilor art. 12–15 din aceeași lege sunt stabilite condițiile de eliberare a autorizației de construire, conținutul acesteia, precum și cazurile în care autorizația de construire își pierde valoarea. Or, legea nr. 163 nu reglementează cazuri de abrogare sau sistare a valabilității autorizației de construire. Art. 15 alin.(2) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, prevede că, își pierde valabilitatea doar în cazul neînceperii lucrărilor în termenul stabilit prin autorizația de construire, fiind necesară emiterea unei noi autorizații în condițiile prevăzute la art. 12 din lege. Pct. 4 din Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții, din anexa 1 a hotărârii Guvernului nr. 360/1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, prevede că controlul de stat al calității în construcții este exercitat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică. Iar, în conformitate cu Legea nr. 721-XIII/1996 privind calitatea în construcții Agenția pentru Supraveghere Tehnică este în drept să organizeze controale complexe cu participarea reprezentanților organelor specializate de control de stat, conform hotărârii Guvernului nr. 862 din 26 iulie 2004. În baza pct. 6 din cadrul legal citat, controlul de stat al calității în construcții constituie o componentă a sistemului calității în acest domeniu și are drept scop prevenirea sau limitarea situațiilor ce pot apărea în construcții și care pot pune în primejdie sau afecta viața și sănătatea oamenilor, mediul înconjurător sau pot cauza pierderi materiale unei persoane sau societății.

Or, pct. 27 al actului normativ menționat, taxează că, în cazul în care în urma controlului au fost depistate încălcări ale legislației în construcții, executarea lucrărilor cu abateri de la documentația de proiect, sau cerințele normativelor în vigoare, producerea și livrarea materialelor și articolelor pentru construcții, care nu corespund cerințelor standardelor, inspectorul, responsabil de control, ia decizia de aplicare a măsurilor de lichidare a neconformităților depistate, care pot fi următoarele: a) înmânarea prescripției subiectului controlat cu cerințele de lichidare a neconformităților; b) sistarea lucrărilor de construcții executate cu abateri de la documentația de proiect sau cerințele normativelor în vigoare; c) sistarea producerii, furnizării și utilizării materialelor și articolelor pentru construcții care nu corespund cerințelor standardelor; d) adresarea unui demers către comisia de atestare a specialiștilor în domeniul construcțiilor de a suspenda sau anula certificatul de atestare a dirigintelui de șantier și responsabilului tehnic, care au admis încălcarea legislației și normelor în construcții sau a soluțiilor tehnice ale proiectului; e) întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravențiilor administrative pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional.

Drept urmare, reclamantul a solicitat anularea dispoziției nr. 612-d din 8 august 2018 cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018, ca fiind emisă cu încălcarea competenței.

Prin încheierea din 3 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atras în proces terțul Nicolae Babii.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a anulat dispoziția nr. 612-d din 8 august 2018 emisă de către Viceprimarul municipiului

Chișinău „cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018”, ca ilegală.

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 10 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că Viceprimarul municipiului Chișinău deși avea dreptul să emită dispoziția nr.612-d din 8 august 2018 cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr.380-c/18 din 19 iulie 2018, nu a invocat temeuri justificate.

Prin urmare, instanțele de judecată au respins ca neîntemeiat argumentul pârâtului/apelantului precum că, dispoziția nr.612-d din 8 august 2018 a fost emisă cu respectarea prevederilor legii. Or, existența unui conflict dintre proprietarii ap.1 și ap.2 de pe str. xxxxx mun. Chișinău, nu poate fi calificat ca motiv temeinic și justificat întru emiterea dispoziției nr. 612-d din 8 august 2018 „cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018”, prin care s-a admis cererea Lidiei Golis, fiind autorizată resistemizarea apartamentului nr.2 și construirea unei anexe, nefiind contestată.

Instanțele inferioare au conchis că nu poate servi drept teme pentru respingerea acțiunii argumentul precum că, motivele ce au stat la baza emiterii dispoziției cu privire la suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire, sunt temeinice și justificate. Or, art. 2 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, indică că, autorizația de construire- este un act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate.

Instanțele de judecată au reținut că, motive temeinice și justificate întru suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire, ar fi: depistarea încălcărilor legislației în construcții, executarea lucrărilor cu abateri de la documentația de proiect, sau cerințele normativelor în vigoare, producerea și livrarea materialelor și articolelor pentru construcții care nu corespund cerințelor standardelor, care la caz nu se atestă, ci se indică doar despre un conflict dintre vecini.

La data de 2 decembrie 2020, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat, iar la 2 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a menționat că decizia contestată este neîntemeiată, deoarece instanța de judecată nu a determinat circumstanțele reale, nu a cercetat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu a luat în considerare argumentele și probele prezentate de către partea pârâtă și a concluzionat doar în baza argumentelor prezentate de către reclamant.

A notat că nu poate fi reținută și este contradictorie argumentarea instanței precum că nu au fost motive justificate de a suspenda actul emis. În acest sens atrage atenția instanței la examinarea cererii locatarilor din str. Bariera Orhei 5/8 s-a depistat faptul că o eventuală construcție edificată în baza actelor permisive va limita accesul către

apartamentul nr. 1 din acest bloc. Astfel, prin dispoziția contestată a fost suspendat actul permisiv emis până la înlăturarea neconformităților depistate, fapt menționat expres în dispoziție.

Prin referința depusă la data de 19 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată și nefondată cererea de recurs depusă de către Primarul General al municipiului Chișinău.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 noiembrie 2020, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există.

Totodată, decizia motivată din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Primarului General al municipiului Chișinău la data de 26 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare (f.d.137).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Primarul General al municipiului Chișinău, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 2 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu